

NOTES SOBRE FLORA I VEGETACIÓ

MAPA DE DOMINIS ARBORIS DE LA ZONA NORD DE LA COMARCA DE BAGES, COMPRESA ENTRE ELS RIUS CARDENER I LLOBREGAT

Rebut: maig 1981

El mètode seguit per a la realització d'aquest mapa és ben senzill. Consisteix a enfilarse als turons i llocs de bona visibilitat i des d'allà dalt anotar en un plànol el tipus d'arbre o de comunitat dominant, dibuixant amb la màxima precisió els seus límits.

Hem escollit per a la representació els arbres dominants, els quals permeten de fer-nos una idea clara del tipus de paisatge, a la vegada que ens informen amb una relativa precisió del tipus de comunitat. Si manquen els boscos, s'indica igualment al mapa.

La zona cartografiada mereix un estudi més detallat que aquest, on informem només de les línies generals.

La vegetació de ribera no és tractada, ja que ocupa una franja molt estreta i ha estat molt alterada per l'home.

A primer cop d'ulls, ens adonem de la gran extensió que ocupen les pinedes. Cal veure com es distribueixen els diferents pins.

El pi roig (*Pinus sylvestris*) no fa masses forestals importants en aquesta zona, per tant no hi és representat. En canvi, és freqüent a l'altra banda del Llobregat, més humida, especialment al Moianès. El pi pinyer (*Pinus pinea*), relativament abundós a Navàs i St. Cugat del Racó, tampoc forma boscos considerables.

El pi blanc (*Pinus halepensis*) ocupa grans extensions a la meitat Sud de la zona, més baixa i pròxima al Pla. A l'Oest de Navàs, amb muntanyes molt planeres, el pi blanc també domina, però en enfilarse cap a Serrateix és substituït per la pinassa (*Pinus nigra* ssp. *salzmanii*). Sota l'estrat del pi blanc, s'hi troben plantes del país de l'alzinar, que formen brolles i fins i tot prats de *Brachypodio-Aphyllanthes* molt similars als que es troben als dominis de la pinassa. Les brolles del Sud de Castellnou, pertanyen a l'ass. *Erico-Thymelaeetum*, mentre que les situades més al Nord, la majoria, són ja de *Rosmarino-Lithospermetum*.

La pinassa (*Pinus nigra* ssp. *salzmanii*) és l'arbre principal de la part Nord de la zona, que limita amb el Berguedà. A més de la franja entre Cardona i Castelladral, la pinassa és molt abundant a Les Vilaredes, entre Balsareny i Súria, on el relleu és més pronunciat i als vessants Nord i torrents. Aquests boscos tenen com a sotabosc, generalment, una joncada de l'ass. *Brachypodio-Aphyllanthes*, però sovint hi trobem també arbres i arbusts del país de la roureda.

L'alzinar de carrasca, ass. *Quercetum rotundifoliae*, ocuparia en condicions naturals bona part de l'àrea cartografiada, especialment les zones on actualment domina el pi blanc. Però, tal com es veu al mapa, d'alzinar en queden unes restes molt petites.

A les rouredes trobem *Quercus faginea*, *Quercus pubescens* i *Quercus x cerrioides*, híbrid dels dos anteriors, barrejats i formant un gradient de totes les formes possibles. És per això que hem considerat més pràctic representar-los junts. Veiem com les rouredes es conserven una mica més que els alzinars. Cal considerar la pinassa com a indicador de roureda, en tenir en compte les plantes de l'estrat arbustiu i sovint de l'herbaci. Creiem doncs que a una àmplia part d'aquesta zona del Bages, li correspon potencialment la roureda, en detriment de l'alzinar de carrasca.

Les zones desproveïdes de bosc les trobem majoritàriament al costat de les poblacions. La garriga, ass. *Quercetum cocciferae*, és escassa. La trobem però, als costers assolellats que miren ja al Pla de Bages.

Les extensions que han sofert incendis recents, cal considerar-les com enormes, especialment la del Nord de Palà de Torroella. En aquests indrets trobem actualment brolles i prats secs.

Els residus de les mines de sal, afecten també apreciables porcions de terreny.

Els conreus són actualment poc abundants, degut al relleu, però cal tenir en compte que bona part de la zona que hem estudiat, especialment la de Les Vilaredes i cap a la banda de Navàs i Balsareny, estava anteriorment ocupada per vinyes.

JOSEP RODRÍGUEZ I CANO

— Balconada de Sant Pau, bl. 13 — MANRESA.

FLORENCI VALLÈS I SALA

— Urbanització "Les Brucardes" —
SANT FRUITÓS DE BAGES.

JORDI BADIA I GUITART

— Cra. de Cardona, 10 — MANRESA.

